

Model Gibbs' o'r Cylch Adlewyrchol

Gwelir isod y dull chwe cham ar gyfer ysgrifennu adlewyrchol gan ddefnyddio model Gibbs' (1988):

Cam Un: Disgrifiad	
Beth ddigwyddodd?	<ul style="list-style-type: none"> • Penderfynwch ar rywbeth ddigwyddodd yn ystod eich lleoliad, rhywbeth a ddysgodd rywbeth i chi amdanoch chi eich hunan fel nyrs. Efallai ei fod yn newydd i'ch profiad. • Rhowch gyfrif o'r digwyddiad, gan ddisgrifio popeth perthnasol a ddigwyddodd. • Cadwch at y pwnc, gan osgoi pob manylyn diangen. • Eich pwrpas yn y cam hwn yw rhoi darlun eglur i'ch darlennydd o'r hyn ddigwyddodd.
Cam Dau: Teimladau	
Sut oeddech chi'n teimlo am y peth? Am beth oeddech chi'n meddwl?	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'n rhaid bod teimladau gennych am yr hyn ddigwyddodd. Efallai eich bod yn bryderus, yn arbennig os oedd yr hyn ddigwyddodd yn newydd i chi. Y peth pwysig yw dangos sut y gwnaethoch chi ymdopi i wneud yr hyn oedd yn ddisgwyliedig er gwaethaf eich pryder. • Ceisiwch ddisgrifio/esbonio eich teimladau. • Beth oedd yn effeithio arnynt? – gweithredoedd pobl eraill (staff profiadol, y claf, teulu); gwybodaeth yr oeddech yn ei dal (rhywbeth roedd y claf wedi ei ddatgelu i chi yn gynharach, meddyliau/barn bersonol ar y mater)? • Oeddech chi'n meddwl – 'Mae hynny'n rhywbeth defnyddiol i'w wneud' neu 'Fyddwn i ddim yn gwneud hynny' neu 'Pam maen nhw'n gwneud hynna...?' • A newidiodd eich meddyliau a'ch teimladau yn ystod y senario? Os do, pam? • A wnaeth eich meddyliau a'ch teimladau effeithio ar eich gweithredoedd ar y pryd? • O edrych yn ôl, ydy eich barn wedi newid?
Cam Tri: Gwerthuso	
Beth oedd yn dda neu'n wael am y profiad?	<ul style="list-style-type: none"> • Beth aeth yn dda yn y sefyllfa yn eich barn chi? A ddysgoch chi unrhyw beth diddorol o ganlyniad i gymryd rhan yn yr hyn ddigwyddodd? • A wnaeth unrhyw beth beri pryder i chi – naill ai yn yr hyn a wnaeth pobl eraill neu yr hyn a wnaethoch chi? A oedd rhywbeth na fydddech yn dymuno'i brofi eto? • A oedd rhywbeth a ddywedodd y claf/y teulu a wnaeth i chi feddwl neu a ddysgodd rywbeth i chi?

Cam Pedwar: Dadansoddi

Pa synnwyr y gallwch chi ei wneud o'r cwbl?

- Gan ddefnyddio ffynonellau eilaidd (llyfrau, cyfnodolion, gwefannau ac ati), dyma lle byddwch yn archwilio rhai o'r materion allweddol a gododd yn y senario.
- Gallwch ddangos pa mor dda rydych yn cadw'n wybodus am ymarfer 'yn seiliedig ar arfer'.
- Dangoswch y wybodaeth sydd gennych am broblem/angen penodol claf/cleient.
- Dangoswch eich bod yn deall beth sy'n achosi'r broblem/angen.
- Esboniwch sut y gall nyrsys helpu.
- Dangoswch eich bod yn deall y feddyginiaeth/therapiau eraill a ragnodwyd
- Dangoswch eich bod yn cydnabod mai unigolion yw cleifion/cleientiaid ac na fyddant o reidrwydd yn ymateb i ofal fel y mae gwर्सlyfrau/erthyglau cyfnodolion yn eich arwain i gredu.

Cam Pump: Casgliad

Beth arall allech chi fod wedi ei wneud?

- A allech fod wedi dysgu unrhyw beth drwy siarad â'r claf/cleient/y teulu am y profiad?
- A oes unrhyw beth y dylech fod wedi sylwi arno, y dylech fod wedi ei wneud/adrodd/holi yn ei gylch/darllen amdano?
- A oes unrhyw beth y gallech fod wedi ei drafod gyda'ch mentor/goruchwyliwr/tiwtor?
- A oes unrhyw lenyddiaeth yr ydych o'r farn bellach y dylech edrych arno – neu unrhyw gyngor y gallech chwilio amdano?

Cam Chwech: Cynllun Gweithredu

- Sut mae'r profiad wedi eich helpu chi i wella eich ymarfer?
- A yw wedi datgelu eich cryfderau (yn ogystal â'ch gwendidau!)?
- Sut y byddech yn ymateb mewn sefyllfa debyg? Ydych chi'n teimlo'n fwy hyderus?
- Pa gyngor fyddech chi'n ei roi i ddysgwyr eraill mewn sefyllfaoedd tebyg pan fyddwch chi'n nyrs gymwys sy'n gyfrifol am ofalu am ddysgwyr ar leoliad yn eich lleoliad clinigol?
- A fyddwch chi'n gallu cyfathrebu'n well gyda chleifion/cleientiaid/teuluoedd oherwydd yr hyn rydych wedi ei brofi?

Cyfeirnodau a darllen pellach:

Addaswyd o: Gibbs, G. (1988) *Learning by Doing: A guide to teaching and learning methods*. Further Education Unit. Rhydychen: Rhydychen Polytechnig.